

# AKTUELNO: Medjunarodni dan dece obolele od raka 2013

18.02.2013

Na inicijativu Udruženja roditelja dece obolele od raka, uz podršku Ministarstva zdravlja Republike Srbije i Instituta za javno zdravlje "Dr Milan Jovanović Batut" 15. februar se uvodi u Kalendar javnog zdravlja, kao nova kampanja na nacionalnom nivou, pod nazivom "Međunarodni dan dece obolele od raka". Ovaj datum posvećen je deci kao najosetljivijoj populacionoj grupi, i to onoj deci koja su se susrela sa rakom kao bolešću, koja se od nje leči, koja su izlečena, ali i onima koji su izgubili bitku. Cilj obeležavanja je podizanje svesti stanovništva da dobra informisanost, rana dijagnoza, nega i lečenje u za to specijalizovanim zdravstvenim ustanovama a zaista aini razliku u ishodu i obezbeđuju deci oboleloj od raka veću šansu za ozdravljenje i preživljavanje.

Činjenica je da svake godine u svetu više od 160.000 dece oboli od raka, a oko 90.000 umre od te bolesti. Maligne bolesti kod dece su retke, sa učestalošću od 0,5 do 1% od svih neoplazmi u ovoj populaciji. Petogodišnje preživljavanje u razvijenim zemljama dostiže i 80%, ali malignantne bolesti su i dalje drugi po učestalosti uzrok smrtnosti kod dece. U nerazvijenim zemljama preživljavanje je daleko manje i iznosi 20% ili čak i 10% u najsiromašnijim zemljama, gde je teško obezbediti kvalitetan pristup informacijama, ranoj dijagnozi, nezi i lečenju. Od malignih bolesti u Srbiji godišnje oboli oko 350 dece uzrasta od 0 do 19. godina. Kao i u većini zemalja i u Srbiji je registrovan porast incidencije od malignih tumora, ali i smanjenje stopa mortaliteta. Petogodišnje preživljavanje dece oboljele od raka u uzrastu od 0 do 14 godina značajno je poboljšano, sa manje od 50% u 70. godina do 80% danas. Pored organizovanog sistematskog nadzora nad zdravljem u cilju ranog otkrivanja oboljenja (kroz preventivne i kontrolne preglede u periodu od rođenja, pa do kraja redovnog školovanja koji se realizuju u domovima zdravlja), važno je roditeljima i deci pružiti adekvatnu informaciju da obrate pažnju da prepoznaju rane znake (upozorenja) bolesti kao što su određene promene i uporni simptomi i da je neophodno potražiti što pre medicinsku pomoć. Pažnju treba obratiti kada se pojave: - promene na novu razrokost, novo slepilo, izbočena očna jabučica, - otekline u stomaku i karlici, na glavi i vratu, udovi, testisima, mlečnim žlezdama, - neobjašnjivo produžena temperatura preko 2 nedelje, - neobjašnjivo umor, stvaranje modrica ili krvarenje, - bolovi u kostima, zglobovima, leđima, i lako nastali prelomi, - neurološki znaci: promena ili pogoršanje hoda, ravnoteže ili govora, glavobolja više od dve nedelje povraćanja, uvećanje glave. Prognoza malignih bolesti u dečijem uzrastu zavisi od stadijuma bolesti, ali naša zemlja po učestalosti obolevanja od malignih bolesti kod dece ne odskakuje od drugih zemalja u regionu. Korisni sajtovi: [www.sadecom.org.rs](http://www.sadecom.org.rs) [www.icccpo.org](http://www.icccpo.org) [www.siop.nl](http://www.siop.nl) [www.zvornik.org](http://www.zvornik.org)